

Riktlinjer för tilldelning av ISBN till e-böcker och ”appar”

ISBN är en identifikator som används för monografiska publikationer (böcker) och dylika liknande produkter **avsedda för allmän spridning**. ISBN bör inte användas för att identifiera filer som endast ska läsas av förläggare/utgivare och sättningsare, eller för filer som bara används i processen att konvertera bok till e-bok. ISBN är inte heller avsett att identifiera abstrakta enheter såsom en texts innehåll.

Publikationer behöver separata ISBN om **någon** i distributörskedjan behöver identifiera dem separat.

Slutanvändare behöver veta följande a) huruvida e-boken de köper kommer att fungera tillsammans med deras hård- och programvara b) på vilka sätt de kommer att kunna använda produkten (t.ex. kopiera, skriva ut, låna ut o.s.v.). Detta fastställs i normala fall genom en kombination av filformat och Digital Rights Management-system. Separat ISBN underlättar vid hantering, spridning och upptäckt av denna information samt kan även vara till hjälp vid framtagandet av lämplig version av aktuell e-bok.

Separata ISBN underlättar även vid förteckning av olika e-bokversioner i branschdatabaser, försäljnings- och användarrapporter och i den elektroniska handeln, särskilt då olika format av en publikation saluförs genom samma kanal.

FAQ för förläggare och förmedlare

1. Ska man använda flera olika separata ISBN om man publicerar i olika filformat (t.ex. epub, PDF)?

Ja. Varje enskilt format av en elektronisk publikation som publiceras och görs tillgänglig separat ska tilldelas ett eget separat ISBN.

2. Ska olika versioner av en e-bok, som använder samma filformat (t.ex. epub), ha olika ISBN?

Om de olika versionerna använder samma DRM-system (t.ex. Adobe ACS4) med i huvudsak samma inställningar och om dessa versioner är interoperabla på olika enheter och med olika programvaror bör ett enda ISBN användas. Om två, eller fler, versioner däremot har samma DRM-system men med ansenligt olika inställningar (t.ex. att en version tillåter utskrift medan den andra inte gör det) bör dessa tilldelas olika separata ISBN.

Om ett proprietärt DRM-system (ett DRM-system med restriktioner för användning/modifiering/kopiering) används vilket knyter en version till en specifik plattform, enhet eller programvara (se punkt 6 nedan) bör separata ISBN användas för varje sådan version.

3. Vilka egenskaper hos olika e-boksprodukter med samma innehåll är det som särskiljer dem från varandra och därmed medför att olika ISBN ska användas?

Huvudsakligen handlar det om huruvida någon specifik enhet eller programvara är nödvändig för att kunna läsa e-boken och vilka användarfunktioner som tillåts (t. ex. kopiering, utskrift, utlån osv.). Som tidigare nämnts är detta främst beroende av en kombination av filformat och

DRM-system.

4. Finns det någon standard för att beskriva olika produktformer och DRM-funktioner?

ONIX for Books är den internationella standard som används i bokbranschen för att beskriva och kommunicera produktinformation i elektronisk form. Den senaste versionen, 3.0, har en förbättrad hantering av digitala publikationer och tillhandahåller riktlinjer för beskrivning av produktdetaljer och DRM-restriktioner. Även om man inte använder sig av ONIX kan man använda de standardkoder som finns listade i relevanta sektioner i version 12, vid beskrivning av produktdetaljer och användarrestriktioner (DRM-relaterade koder, lista 144-147 ; produktinnehåll, lista 81 ; produktform, lista 175)

Mer information om ONIX for Books 3.0 och kodlistor hittar man här:

<http://www.editeur.org/93/Release-3.0-Downloads/>

5. Ska en enskild masterfil som skickas för konvertering förses med ISBN då man inte kan kontrollera vilka kombinationer av filformat och DRM-funktioner som konverteringstjänsten i sin tur kommer att vidareförmedla till handeln?

Nej, såvida inte filen kommer att tillgängliggöras för allmänheten i exakt samma form som masterfilen (d.v.s. i oförändrat filformat och utan DRM-tillägg). Dock bör man tilldela separata ISBN till varje version av masterfilen som konverteringstjänsten genererar (se även fråga 6 nedan). Om ni ska använda ett system som kräver ett ISBN för att kunna identifiera en masterfil ska detta nummer endast användas internt, detta för att undvika att flera olika versioner har samma ISBN.

6. Ska e-böcker tilldelas ett ISBN om de endast säljs genom en kanal som har ett eget format och där böckerna endast kan köpas genom distributörens egen webbsida (t.ex Amazon Kindle, Apple i-bookstore) i de fall distributörerna själva inte kräver något ISBN?

Det är inte nödvändigt med ISBN i dessa fall, om inte ni anser det vara användbart i eget syfte eller vill att den aktuella versionen ska registreras i andra typer av databaser över tillgängliga e-böcker. Denna typ av plattformar är dock sällan interoperabla men om ni väljer att tilldela dessa versioner ett ISBN, var noga med att varje version har ett unikt nummer om de i framtiden skulle göras tillgängliga via en tredje part.

7. Jag tillhandahåller en konverteringstjänst för e-böcker åt utgivare men dessa utgivare förser inte alla genererade versioner med ett unikt ISBN. Vad ska jag göra?

Om en utgivare inte förser mellanledsaktörer med ISBN kan dessa aktörer, som en sista utväg, själva tilldela materialet egna ISBN. ISBN-centraler förser mellanaktörer med ISBN-prefix i detta syfte. I detta fall ska ISBN och relaterad metadata skickas tillbaka till utgivaren och till den nationella ISBN-centralen.

Notera att ett tilldelande av ISBN inte har någon inverkan på äganderätten av materialet.

8. Olika e-boksläsare erbjuder olika funktioner såsom textstorlek, text till tal, applicering av bokmärken, färg osv. Även då innehållet i vårt material är det samma, liksom filformat och DRM-funktioner, kan användarupplevelsen variera med vilken

maskin som används. Hur påverkar detta faktum tilldelandet av ISBN?

Om innehåll, filformat, DRM-funktioner och andra inställningar är oförändrade har inte övriga förändringar som e-boksläsaren medför någon påverkan på ISBN.

Notera att när olika versioner av e-publikationer förses med olika typer av bilder, i svart-vitt eller i färg, i syfte att passa en viss e-boksläsare bedöms detta vara en förändring av innehåll och de olika versionerna ska ha unika ISBN. Om endast färgbilder förekommer och en särskild e-boksläsare endast kan visa svart-vita bilder bedöms detta vara en begränsning orsakad av läsaren och inget nytt ISBN är nödvändigt.

9. Ska en utökad version av en e-bok, som inkluderar ljud, video eller annat tilläggsmaterial, ha ett nytt ISBN?

Ja. Eftersom det finns nytt innehåll i den utökade utgåvan är det en annan produkt än den ursprungliga utgåvan och får därför ett nytt ISBN.

10. Kan e-boksapplikationer (t.ex. applikationer till iPhone, Android osv.) ha ISBN?

Ja, om de innehåller betydande textmaterial. En e-boksapplikation anses vara en kombination av text och annan typ av programvara. Om programvarans karaktär varierar (t.ex. fungerar med olika operativsystem) ska varje enskild version ha ett separat ISBN. Se dock fråga 6 ovan. Om applikationen endast finns tillgänglig via en kanal är det inte nödvändigt med något ISBN.

11. Jag ska publicera två olika versioner av en e-bok, en utan DRM-system och en med s.k. ”social DRM” (dvs. vattenmärkning). Behöver jag två separata ISBN?

Nej. Om DRM-funktionen inte innebär några begränsningar för användarupplevelsen, kan det anses vara transparent och versionen behöver då inte något separat ISBN.

12. Hur identifierar jag olika kapitel eller andra delar av en bok vilka jag planerar att ge ut separat?

Om ni gör kapitel, eller andra delar av en bok, tillgängliga separat på vanligt sätt genom en leverantör och vill ha dessa synliga i handelsdatabaser bör ni behandla dem som enskilda publikationer och tilldela dessa separata ISBN. Om de endast kommer att finnas tillgängliga genom en enskild källa, såsom ett förlags hemsida, är interna skyddsidentifikatorer tillräckliga.